

Czwartek, 6 lutego 2014 r.

P7_TA(2014)0098

Sytuacja na Ukrainie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji na Ukrainie (2014/2547(RSP))

(2017/C 093/17)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie wyniku szczytu w Wilnie i przyszłości Partnerstwa Wschodniego, zwłaszcza w odniesieniu do Ukrainy ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2013 r. pt. „Europejska polityka sąsiedztwa: dążenie do wzmocnienia partnerstwa – stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdań za rok 2012” ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2013 r. w sprawie nacisku, jaki Rosja wywiera na kraje Partnerstwa Wschodniego (w kontekście zbliżającego się szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie) ⁽³⁾,
  - uwzględniając wspólne oświadczenie przyjęte podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie w dniu 29 listopada 2013 r.,
  - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie Ukrainy,
  - uwzględniając ustąpienie premiera Mykoły Azarowa i jego rządu w dniu 28 stycznia 2014 r.,
  - uwzględniając wspólne oświadczenie premierów państw Grupy Wyszehradzkiej w sprawie Ukrainy z dnia 29 stycznia 2014 r.,
  - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską a Ukrainą, która weszła w życie z dniem 1 marca 1998 r., a także nowy układ o stowarzyszeniu parafowany w dniu 30 marca 2012 r.,
  - uwzględniając szczyt UE-Rosja z dnia 28 stycznia 2014 r.,
  - uwzględniając art. 110 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że manifestacje, które rozpoczęły się ponad dwa miesiące temu w następstwie decyzji prezydenta Janukowycza o niepodpisaniu układu o stowarzyszeniu z UE, wciąż trwają w stolicy, a niezadowolenie rozprzestrzenia się na inne miasta, w tym we wschodnich regionach Ukrainy; mając na uwadze, że masowe rozruchy na Ukrainie objęły większość regionów i że protestujący przejęli kontrolę nad budynkami administracji tych regionów;
- B. mając na uwadze, że w ostatnich tygodniach sytuacja pogarszała się jeszcze bardziej i coraz szybciej, a ludzie wyszli na ulice w obronie demokracji i praw obywatelskich po brutalnym rozprawieniu się z demonstrantami, obrońcami praw człowieka i dziennikarzami przez prewencyjne oddziały milicji Berkut;
- C. mając na uwadze, że pomimo międzynarodowej presji władze ukraińskie nadal prowadzą politykę zastraszania, represji, tortur i przemocy wobec protestujących, co spowodowało obrażenia u ponad 2 000 osób, uprowadzenia wielu ludzi i śmierć co najmniej sześciu osób;
- D. mając na uwadze, że przyjęcie w dniu 16 stycznia 2014 r. przez rządową większość serii ustaw zakazujących protestów i znacznie ograniczających wolność wypowiedzi i zgromadzeń wywołało oburzenie na arenie międzynarodowej i brutalne starcia w Kijowie, gdzie odnotowano ofiary śmiertelne;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0595.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0446.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0383.

Czwartek, 6 lutego 2014 r.

- E. mając na uwadze, że wszelki siłowy atak lub ogłoszenie stanu wyjątkowego zostaną uznane za przestępstwo i naruszenie podstawowych praw, co wywoła poważne konsekwencje na arenie międzynarodowej;
- F. mając na uwadze, że delegacja ad hoc PE w Kijowie w dniach 28–30 stycznia 2014 r. spotkała się z władzami i przedstawicielami Euromajdanu, opozycją polityczną i przywódcami kościołów oraz szczegółowo i gruntownie przeanalizowała sytuację na Ukrainie;
1. z zadowoleniem przyjmuje demokratycznego ducha i determinację obywateli Ukrainy po dwóch miesiącach odważnych protestów, które spotkały się z brutalną reakcją władz, oraz wyraża solidarność i popiera starania obywateli o wolną, demokratyczną, niezależną Ukrainę i jej europejską perspektywę;
  2. wyraża poważne zaniepokojenie z powodu poważnego kryzysu politycznego na Ukrainie oraz brutalnych starć w Kijowie i w innych ukraińskich miastach; zdecydowanie wzywa do politycznego rozwiązania kryzysu i nalega na prawdziwie demokratyczną debatę na temat sposobów i środków zaprzestania konfrontacji i podziału kraju;
  3. stanowczo potępia eskalację przemocy wobec pokojowo nastawionych obywateli, dziennikarzy, studentów, działaczy społeczeństwa obywatelskiego, polityków opozycji i duchownych oraz przekazuje szczere kondolencje rodzinom ofiar przemocy na Ukrainie; wzywa władze Ukrainy do pełnego poszanowania praw obywatelskich i podstawowych swobód oraz do podjęcia natychmiastowych kroków w celu położenia kresu bezkarności poprzez prowadzenie dochodzeń i karanie sprawców przemocy wobec pokojowych demonstrantów;
  4. wzywa także protestujących na Majdanie, by powstrzymali się od użycia siły i utrzymali legitymację swoich działań w pokojowy sposób, oraz wzywa wszystkich przywódców opozycji, by nadal nie uciekali się do niesprowokowanej przemocy oraz utrzymali pokojowy charakter protestów;
  5. jest zaniepokojony nadmiernym użyciem siły przez siły bezpieczeństwa i tuziszki oraz aktami przemocy ultranacjonalistów;
  6. domaga się w szczególności, by prezydent Janukowycz położył kres haniebnej praktyce oddziałów prewencyjnych milicji Berkut i innych sił bezpieczeństwa, polegającej na uprowadzaniu, nękanii, torturowaniu, biciu i poniżaniu osób popierających Euromajdan, a także arbitralnym aresztowaniom i przedłużającemu się przetrzymywaniu w areszcie śledczym; jest szczególnie zaniepokojony doniesieniami o torturach i podkreśla międzynarodowe zobowiązania Ukrainy w tym względzie; zwraca uwagę na najnowszy przypadek Dmitrija Bułatowa, lidera „Automajdanu”, którego uprowadzono i torturowano;
  7. wzywa prezydenta Janukowycza do wydania rozkazu zaprzestania tych praktyk oraz wzywa do natychmiastowego i bezwarunkowego zwolnienia i politycznej rehabilitacji wszystkich nielegalnie przetrzymywanych demonstrantów i więźniów politycznych, w tym Julii Tymoszenko; wzywa do utworzenia niezależnej komisji śledczej pod auspicjami uznanej instytucji międzynarodowej, takiej jak Rada Europy, w celu zbadania wszystkich przypadków łamania praw człowieka, które miały miejsce od początku demonstracji;
  8. przypomina o gotowości UE do podpisania z Ukrainą umowy o stowarzyszeniu/pogłębionej i kompleksowej strefie wolnego handlu, skoro tylko zostanie przezwyciężony kryzys polityczny i spełnione zostaną odpowiednie wymogi określone przez Radę do Spraw Zagranicznych w dniu 10 grudnia 2012 r. i poparte w rezolucji Parlamentu z 13 grudnia 2012 r.;
  9. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Najwyższej o uchyleniu ustaw ograniczających prawo do protestów i podpisanie jej przez prezydenta Janukowycza, co jest pozytywnym krokiem ku politycznemu rozwiązaniu kryzysu; ubolewa jednak, że dnia 29 stycznia 2014 r., bez zgody opozycji przyjęto ustawę o amnestii, która z ofiar czyni zakładników; jest zdania, że bezwarunkowe uwolnienie protestujących w dużym stopniu ułatwiłoby rozmowy i uspokoiło nastroje społeczne;
  10. nalega na prezydenta i rząd, by poważnie zaangażowali się w integrujący dialog z opozycją, społeczeństwem obywatelskim i protestującymi na Majdanie, żeby zaradzić tej napiętej i spolaryzowanej sytuacji oraz znaleźć sposoby przezwyciężenia obecnego kryzysu politycznego i społecznego na Ukrainie środkami pokojowymi;
  11. przypomina prezydentowi Janukowyczowi, że ponosi odpowiedzialność przed narodem ukraińskim i wspólnotą międzynarodową, która nakazuje mu niestosowanie metod represji, zaradzić obecnemu kryzysowi politycznemu i przestrzegać prawa do pokojowych protestów;
  12. wzywa do stałego zaangażowania UE w mediacje i ułatwianie procesu prowadzącego do rozładowania napięcia, bardziej konstruktywnego dialogu politycznego w kraju i zakończenia kryzysu, a także wypełnienia całkowitego braku zaufania; podkreśla, że taki dialog powinien być przejrzysty oraz w pełni obejmować Euromajdan i społeczeństwo obywatelskie;

Czwartek, 6 lutego 2014 r.

13. w związku z licznymi apelami zwyczajnych obywateli, działaczy i polityków ukraińskich uważa, że aktywne zaangażowanie posłów do Parlamentu Europejskiego w Kijowie może zapobiec dalszej eskalacji kryzysu, oraz wzywa w związku z tym do ustanowienia stałej misji Parlamentu Europejskiego na Ukrainie w celu rozładowania napięcia i ułatwienia dialogu między stronami; zwraca się do Konferencji Przewodniczących o jak najszybsze powołanie takiej misji;
14. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do podjęcia natychmiastowych działań, w tym wywarcia większej presji dyplomatycznej, i do przygotowania spersonalizowanych i nakierowanych środków (sankcji na podróżowanie i zamrożenia aktywów i własności) w odniesieniu do tych wszystkich ukraińskich polityków, posłów i ich sponsorów ze środowiska biznesu (oligarchów), którzy są odpowiedzialni za tłumienie demonstracji i śmierć protestujących, oraz do zwiększenia wysiłków na rzecz zwalczania prania pieniędzy i oszustw podatkowych przez ukraińskie przedsiębiorstwa i ludzi biznesu w europejskich bankach;
15. wzywa UE, USA, MFW, Bank Światowy, EBOR i EBI, by nadal przygotowywały długoterminowy pakiet konkretnego wsparcia finansowego, aby pomóc Ukrainie w poprawie pogarszającej się sytuacji finansowej i społecznej oraz udzielić gospodarczego wsparcia w celu uruchomienia przez rząd procesu koniecznych, głębokich i rozległych reform ukraińskiej gospodarki;
16. z zadowoleniem przyjmuje i popiera prowadzone obecnie przez Unię Europejską i Stany Zjednoczone prace nad utworzeniem pakietu znacznej pomocy dla Ukrainy, który należy zaferować wiarygodnemu rządowi tymczasowemu, żeby złagodzić obecną napiętą sytuację w zakresie płatności;
17. jest zdania, że jednym z istotnych rozwiązań dla kryzysu na Ukrainie jest powrót do konstytucji z 2004 r., którą trybunał konstytucyjny uchylił bezprawnie w 2010 r. z pominięciem ukraińskiego parlamentu, oraz powołanie rządu tymczasowego i przyspieszone wybory;
18. apeluje do unijnych instytucji oraz do państw członkowskich UE, aby zobowiązały się do szerokiego otwarcia na społeczeństwo ukraińskie, w szczególności do szybkiego osiągnięcia porozumienia w sprawie systemu bezpłatnych wiz, a ostatecznie systemu bezwizowego; jest zdania, że należy radykalnie obniżyć opłaty wizowe dla młodych Ukraińców, a jednocześnie zwiększyć współpracę w dziedzinie badań naukowych, poszerzyć wymianę młodzieży oraz szerzej udostępniać stypendia;
19. uważa, że należy podejmować dalsze wysiłki na rzecz włączenia Ukrainy w rynek energii UE dzięki Wspólnocie Energetycznej; podkreśla fakt, że do obywateli Ukrainy i wyłącznie do nich, bez nacisków z zewnątrz, należy decyzyjnie w sprawie geopolitycznej orientacji kraju oraz w sprawie tego, do jakich umów i wspólnot międzynarodowych Ukraina powinna przystąpić;
20. wzywa Rosję do przyjęcia konstruktywnej postawy i powstrzymywania się od środków odwetowych oraz nieuzasadnionej presji mających na celu podważenie suwerennego prawa jej sąsiadów do swobodnego decydowania o swojej przyszłości; nalega na UE i państwa członkowskie, by jednomyślnie prowadziły rozmowy z Rosją, wspierając europejskie aspiracje tych państw Partnerstwa Wschodniego, które w sposób swobodny decydują się na pogłębianie swoich stosunków z UE; podkreśla, że stosowanie przymusu politycznego, gospodarczego lub innego rodzaju narusza akt końcowy z Helsinek oraz przyjęte w 1994 r. w Budapeszcie memorandum w sprawie bezpieczeństwa Ukrainy; zwraca uwagę, że UE i Rosja mają obowiązek przyczynić się aktywnie do zapewnienia pokoju i dobrobytu we wspólnym sąsiedztwie, na czym skorzystają zarówno UE, jak i Rosja; ponownie zaznacza, że współpraca w zakresie realizacji tego celu jest jedynym możliwym rozwiązaniem;
21. popiera dalsze zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w procesy reform krajowych; zachęca do zacieśnienia współpracy międzyparlamentarnej ze Zgromadzeniem Parlamentarnym Euronest; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Konferencji Władz Regionalnych i Lokalnych Partnerstwa Wschodniego;
22. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, państwom członkowskim, prezydentowi Ukrainy, rządowi Ukrainy, Radzie Najwyższej Ukrainy, Zgromadzeniu Parlamentarnemu Euronest, Zgromadzeniu Parlamentarnemu Rady Europy oraz Zgromadzeniu Parlamentarnemu Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.
-